

139. sz. Egyezmény

a rákkeltő anyagok és hatóanyagok által előidézett foglalkozási ártalmak elleni védekezésről és ezek ellenőrzéséről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1974. június 5-én ötvenkilencedik ülészakára ült össze, és

Figyelembe véve a sugárzás elleni védelemről szóló 1960. évi Egyezmény és Ajánlás, valamint a benzolról szóló 1971. évi Egyezmény és Ajánlás rendelkezéseit, és

Úgy értékelve, hogy kívánatos nemzetközi normák kialakítása a rákkeltő anyagok és hordozók elleni védekezésre, és

Figyelembe véve más nemzetközi szervezetek, különösen az Egészségügyi Világszervezet és a Nemzetközi Rákkutató Központ vonatkozó munkáját, amelyekkel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet együttműködik, és

Miután úgy határozott, hogy elfogad a rákkeltő anyagok és hordozók elleni védekezésre és ezek ellenőrzésére vonatkozó különböző javaslatokat, - amely kérdés az ülészak napirendjének ötödik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1974. június 24-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A foglalkozási eredetű rákról szóló 1974. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

1. Minden olyan tagállam, amely ratifikálja a jelen egyezményt, köteles időszakonként meghatározni azokat a rákkeltő anyagokat és hordozókat, amelyek esetében a foglalkozási kitevés tilos, vagy engedélyezés, vagy ellenőrzés alá esik, valamint azokat, amelyekre a jelen egyezmény egyéb rendelkezései alkalmazást nyernek.

2. A tilalom alóli kivétel csak olyan egyedi engedély alapján lehetséges, amely meghatározza a teljesítendő feltételeket.

3. Az 1. bekezdés által előírt meghatározás során figyelembe kell venni azokat a legfrissebb adatokat, amelyeket a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal által esetleg kidolgozott gyakorlati irányelvek vagy útmutatók tartalmaznak, valamint az egyéb illetékes szervek kiadott információit.

2. cikk

1. Minden olyan tagállam, amely ratifikálja a jelen Egyezményt, erőfeszítéseket kell, hogy tegyen annak érdekében, hogy azokat a rákkeltő anyagokat és hordozókat, amelyeknek a munkavállalók munkájuk során ki lehetnek téve, nem rákkeltő anyagokkal, vagy hordozókkal, illetve kevésbé káros anyagokkal és hordozókkal helyettesíti; a helyettesítő

anyagok megválasztásánál figyelemmel kell lenni ezek rákkeltő, mérgező, vagy egyéb tulajdonságaikra.

2. A rákkeltő anyagoknak és hordozóknak kitett munkavállalók számát, valamint a kitétel időtartamát a biztonsággal összeegyeztethető minimumra kell csökkenteni.

3. cikk

Minden olyan tagállam, amely ratifikálja a jelen egyezményt, köteles előírni azokat a fogantatosítandó intézkedéseket, amelyek célja, hogy védje a munkavállalókat a rákkeltő anyagok és hordozók kitételének kockázataitól és létrehozni az adatok bejegyzésének rendszerét.

4. cikk

Minden olyan tagállam, amely ratifikálja a jelen egyezményt, köteles intézkedéseket fogantatosítani annak érdekében, hogy azok a munkavállalók, akik ki vannak, ki voltak, vagy esetleg ki lesznek téve rákkeltő anyagoknak, vagy hordozóknak, megkapjanak minden rendelkezésre álló információt az ezzel együtt járó veszélyről, és a szükséges intézkedésekről.

5. cikk

Minden olyan tagállam, amely ratifikálja a jelen egyezményt, köteles megtenni az intézkedéseket annak érdekében, hogy a munkavállalók foglalkoztatásuk alatt és után olyan orvosi, vagy biológiai vizsgálatokban, vagy egyéb tesztekben, vagy kivizsgálásban részesüljenek, ami szükséges ahhoz, hogy értékeljék kitételüket és felügyeljék egészségi állapotukat a foglalkozási ártalmak tekintetében.

6. cikk

Minden olyan tagállam, amely ratifikálja a jelen egyezményt:

- (a) köteles törvényekkel, szabályokkal, vagy bármilyen más, az ország gyakorlatának, vagy feltételeinek megfelelő módon, és az érdekelt munkaadók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel való tanácskozás után fogantatosítani a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy érvényt szerezzen a jelen egyezmény rendelkezéseinek;
- (b) az országos gyakorlatnak megfelelően köteles kijelölni azokat a személyeket, vagy szervezetet, amelyek feladata biztosítani a jelen egyezmény rendelkezéseinek a tiszteletben tartását;
- (a) megfelelő felügyeleti szervet megbízni a jelen egyezmény rendelkezései alkalmazásának ellenőrzésével, vagy meggyőződni arról, hogy a megfelelő ellenőrzést végrehajtják.

7. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

8. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

9. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejárta utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tíz éves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

10. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatályba lépésének időpontjára is.

11. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

12. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

13. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 9. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

14. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.